

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. 2486, z późn. zm) uchyla dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077, z późn. zm.). Zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 52 ust. 10 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi szczegółowy sposób i tryb prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych, w tym uzyskiwania dostępu do tego rejestru, sposób współpracy organu nadzoru i Polskiej Izby Ubezpieczeń w zakresie udzielania informacji określonych w art. 54 ust. 6 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, a także sposób udostępniania informacji z rejestru, uwzględniając w szczególności konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania rejestru pośredników ubezpieczeniowych.

Ustawa o dystrybucji ubezpieczeń wprowadza kilka istotnych zmian w zakresie rejestru pośredników ubezpieczeniowych. Pierwsza polega na objęciu rejestrem agentów ubezpieczeniowych również agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające (art. 3 ust. 1 pkt 17 ustawy). Druga polega na prowadzeniu przez organ nadzoru rejestru pośredników ubezpieczeniowych w systemie rejestracji internetowej (art. 52 ust. 3 ustawy), w miejsce dotychczasowego systemu informatycznego. Zgodnie z art. 52 ust. 4 i 8 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń rejestr agentów i rejestr brokerów jest jawny w zakresie aktualnych danych, natomiast informacje z rejestru dotyczące danych historycznych byłyby udzielane na wniosek podmiotu, którego te informacje dotyczą (dotychczasowa ustawa o pośrednictwie ubezpieczeniowym umożliwia organowi nadzoru jedynie udzielanie aktualnych informacji potwierdzających niektóre dane rejestrowe). Ponadto, wprowadzono zmianę polegającą na zamieszczaniu w rejestrze brokerów informacji dotyczących egzaminów przeprowadzanych przez Komisję, a także dane o osobach, które zdały egzamin przed Komisją, o osobach, do których nie stosuje się warunku zdania takiego egzaminu oraz o osobach, które zostały zwolnione z tego egzaminu (art. 59 ust. 3 ustawy).

Projektowane rozporządzenie zastąpi dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 września 2006 r. w sprawie prowadzenie rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz sposobu udostępniania informacji z tego rejestru (Dz. U. poz. 1316). Zgodnie z § 2 projektu rozporządzenia rejestr prowadzony jest w jednym z następujących działów: dział pierwszy – agenci ubezpieczeniowi (rozdział pierwszy) oraz dział drugi - agenci oferujący ubezpieczenia uzupełniające (rozdział drugi), dział drugi – rejestr brokerów: ubezpieczeniowych (rozdział pierwszy) reasekuracyjnych (rozdział drugi), egzaminy dla

brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych (rozdział trzeci) oraz osoby zwolnione z egzaminów dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych (rozdział czwarty).

W § 3 projektu rozporządzenia określono dane i informacje dotyczące pośredników ubezpieczeniowych, które zamieszczane są w rejestrze. Zgodnie z § 4 projektowanego rozporządzenia organ nadzoru, tak jak dotychczas, nadaje przedsiębiorcy będącemu pośrednikiem ubezpieczeniowym jeden niepowtarzalny numer wpisu w rejestrze. Proponuje się również, aby agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające oraz osoba wykonująca czynności agencyjne występowała w rejestrze wyłącznie jeden raz.

Zgodnie z § 5 proponuje się, tak jak dotychczas, obowiązek zamieszczenia adnotacji o wykreśleniu pośrednika z rejestru wskazując odpowiednio datę i przyczynę wykreślenia z rejestru agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, a w przypadku brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

Ponadto, w przypadku gdy z rejestru wykreślony zostanie broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny (odpowiednio rozdział pierwszy i drugi działu drugiego), wpisany do rejestru na podstawie warunków o których mowa w art. 34 ust 8 i 9 ustawy, zostanie on konsekwentnie wykreślony z działu czwartego – osoby zwolnione z egzaminów dla brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

W § 6 projektu rozporządzenia, tak jak dotychczas, przewiduje się udostępnienie przez organ nadzoru Polskiej Izbie Ubezpieczeń określonych danych z rejestru pośredników ubezpieczeniowych. Udostępnienie tych danych nastąpi w drodze teletransmisji.

Biorąc pod uwagę brzmienie art. 52 ust. 4 i 8 ustawy dotyczące jawności rejestru agentów i rejestru brokerów, w projektowanym rozporządzeniu określono sposób wnioskowania o informacje z rejestru oraz ich udostępniania. W § 7 projektu rozporządzenia określono procedurę udostępniania danych z rejestru pośredników ubezpieczeniowych. Przewiduje się, że aktualne dane z rejestru pośredników (z wyłączeniem informacji dotyczących danych osobowych - numeru PESEL, paszportu, dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz miejsca zamieszkania) udostępniane będą za pośrednictwem strony internetowej organu nadzoru, po wypełnieniu formularza internetowego w sposób umożliwiający wyszukiwanie tych danych. Adres strony internetowej, pod którym udostępniony będzie formularz internetowy, zostanie opublikowany przez organ nadzoru w Biuletynie Informacji Publicznej (§ 7 ust. 2 projektu rozporządzenia). Formularz internetowy zawierał będzie instrukcję, która w prosty sposób pozwoli na jego wypełnienie.

Zgodnie z art. 52 ust. 5 i 9 ustawy o dystrybucji ubezpieczeń informacje z rejestru dotyczące danych historycznych mogą być udzielane na wniosek podmiotu, którego te dane dotyczą.

W § 7 ust. 3-6 projektu rozporządzenia określono sposób pozyskiwania informacji, o których mowa w art. 52 ust. 5 i 9 ustawy. W projekcie rozporządzenia określono dwa sposoby składania wniosku o udzielenie tych informacji z rejestru: pisemnie lub za pośrednictwem strony internetowej organu nadzoru na której udostępniony jest formularz internetowy. Formularz internetowy zawierał będzie instrukcje, która w prosty sposób pozwoli na jego wypełnienie. W przypadku złożenie wniosku na formularzu internetowym o udzielenie informacji wskazanych w art. 52 ust. 5 i 9 ustawy przez podmioty inne niż osoby fizyczne, konieczne będzie przedłożenie do organu nadzoru informacji o podmiocie składającym wniosek o udzielenie informacji oraz o osobie uprawnionej do złożenia wniosku w imieniu tego podmiotu (imię, nazwisko oraz numer PESEL osoby uprawnionej do złożenia wniosku). Zarówno w przypadku osoby fizycznej, jak i podmiotu innego niż osoba fizyczna uzyskanie dostępu do formularza wniosku wymagać będzie odpowiednio identyfikacji osoby fizycznej składającej wniosek lub osoby uprawnionej do jego złożenia. Proponuje się, aby identyfikacja ta dokonywana była za pomocą profilu zaufanego ePUAP. Rozwiązanie wykorzystujące profil zaufany ePUAP jest bezkosztowe. Ponadto, założenie takiego profilu jest szybkie i możliwe np. za pośrednictwem systemu bankowości elektronicznej czy w placówce pocztowej. Natomiast złożenie wniosku nastąpi po identyfikacji osoby składającej wniosek lub osoby uprawnionej do jego złożenia oraz poprawnym wypełnieniu formularza i zatwierdzeniu wniosku.

W projekcie rozporządzenia określono także sposób składania wniosku do Polskiej Izby Ubezpieczeń o udzielenie informacji z rejestru o których mowa w art. 57 ust. 3-5 ustawy. Wniosek o ww. informacje może być składany wyłącznie przez zakład ubezpieczeń lub przedsiębiorcę, którego informacja dotyczy i powinien zawierać dane umożliwiające wyszukiwanie żądanych informacji (§ 8 ust. 1 i 2 projektu rozporządzenia).

W projekcie rozporządzenia określono sposoby wnioskowania udzielania żądanych informacji. W przypadku zakładu ubezpieczeń zrezygnowano z dotychczasowej formy pisemnej, przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru oraz z formy telefonicznej na rzecz wyłącznie formy elektronicznej. Należy podkreślić, że z kierowanych do Polskiej Izby Ubezpieczeń wniosków wynika, że forma papierowa, jak i telefoniczna wykorzystywana jest przez zakłady ubezpieczeń w marginalnym stopniu, co determinuje zmiany w projektowanym rozporządzeniu. Występowanie o informacje w formie elektronicznej (jak i ich uzyskiwanie) wymaga zapewnienia, tak jak dotychczas, dodatkowych mechanizmów uwierzytelnienia celem

zabezpieczenia przekazywanych informacji. Dodatkowe mechanizmy uwierzytelniania ustalane są bezpośrednio pomiędzy zakładem ubezpieczeń i Polską Izbą Ubezpieczeń. Natomiast uzyskiwanie informacji przez przedsiębiorcę, którego dana informacja dotyczy odbywa się pisemnie lub przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru.

Z kolei w § 9 projektu rozporządzenia zakłada się możliwość zapewnienia przez Polską Izbę Ubezpieczeń dostępu zakładom ubezpieczeń do informacji, o których mowa w art. 57 ust. 3-5 ustawy również za pomocą strony internetowej Polskiej Izby Ubezpieczeń.

Ustawa z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. poz. 378) dokonuje zmiany terminu wejścia w życie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń na dzień 1 października 2018 r. W związku z powyższym proponuje się, aby projektowane rozporządzenie również weszło w życie z dniem 1 października 2018 r. Uzasadnia to odstępianie od wynikającej z postanowień uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawiania go organom i instytucjom Unii Europejskiej w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady nr 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42).

Zawarte w projekcie regulacje będą mieć wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646). Projektowane rozporządzenie określa dane i informacje dotyczące pośredników ubezpieczeniowych, które podlegają wpisowi do rejestru. Ponadto pośrednik ubezpieczeniowy będzie mógł występować z wnioskiem do organu nadzoru o udzielenie informacji w zakresie m.in. danych historycznych jego dotyczących.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych dotyczącym rozporządzeń Ministra Finansów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.